

K I V O N A T

Edelény Város Önkormányzata Képviselő-testületének **2025. november 12-én** megtartott **rendes nyilvános** ülésének jegyzőkönyvéből

EDELÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATA KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK **101/2025.(XI.12.) határozata**

Beszámoló az Edelényi Települési Értéktár Bizottság munkájáról

Edelény Város Önkormányzata Képviselő-testülete megtárgyalta a „Beszámoló az Edelényi Települési Értéktár Bizottság munkájáról” című előterjesztést és az alábbi döntést hozza:

1. Edelény Város Önkormányzata Képviselő-testülete az Edelényi Települési Értéktár Bizottság munkájáról szóló beszámolót a határozat mellékleteként **e l f o g a d j a**.
2. Edelény Város Önkormányzata Képviselő-testülete köszönetét fejezi ki a bizottság tagjainak a munkájukért.

Felelős:

Végrehajtásért felelős:

Közreműködik:

Határidő:

polgármester

Értéktár Bizottság elnöke

Jegyzői Kabinet

azonnal

Edelény, 2025. november 12.

Fischer Ferdinánd s.k.
polgármester

Dr. Vártás József s.k.
jegyző

B E S Z Á M O L Ó

az Edelényi Települési Értéktár Bizottság tevékenységéről

Készült Edelény Város Önkormányzatának 2025. november 12-i
képviselő testületi ülésére

Készítette:

Kércsi Tibor

az Edelényi Települési Értéktár Bizottság elnöke

Az Edelényi Települési Értéktár Bizottság 2022 évi újjászervezése óta folytatott tevékenységének összefoglalása és az előző beszámoló óta eltelt időszakban végzett tevékenységének bemutatása

Bevezetés

Edelény rendkívül sok értéket tud felmutatni az élet szinte minden területén, az őskortól a középkoron át egészen napjainkig. Országos hírű emlékhelyei, épületei, történelmi, irodalmi és művészeti vonatkozásai is vannak, köszönhetően a település és közvetlen környéke eseményekben gazdag, változatos múltjának. Nem csoda hát, hogy bőséges a települési értéktára.

Edelény Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 183/2013 (IX.11.) határozatával döntött az Edelényi Helyi Értéktár Bizottság felállításáról és egyben jóváhagyta annak működési szabályzatát. A Helyi Értéktár Bizottság tagjának az alábbi három személy került megválasztásra:

Hadobás Pál (Művelődési Központ, Könyvtár és Szekrényessy Árpád Múzeum igazgatója)

Antal Pál, az intézmény munkatársa és Somogyi Krisztina, az intézmény könyvtárosa.

A működési szabályzat 1. pontja alapján a tagok maguk közül Hadobás Pál igazgató urat választották meg a Bizottság elnökének, aki haláláig ellátta ezt a funkciót.

A települési, majd azt követően a megyei értéktárba megalakulásakor (szám szerint 58 db) helyi érték került felvételre.

Az Edelényi Települési Értéktár Bizottság 2022. évi újjászervezése óta eltelt időszakban végzett tevékenységének bemutatása

Edelény Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 25/2022 (II.24.) határozatával jóváhagyta az Edelényi Települési Értéktár Bizottság Szervezeti és Működési Szabályzatának módosítását és a Helyi Értéktár Bizottságba megválasztotta Kércsi Tibort, a Hadobás Pál Művelődési Központ, Könyvtár és Közérdekű Muzeális Kiállítóhely igazgatóját. Ez alapján a bizottság alapításkor megválasztott két tagja, Mónusné Somogyi Krisztina és Antal Pál mellett Kércsi Tibor került harmadik tagként a bizottságba.

A Helyi Értéktár Bizottság 2022. március 17-én tartotta meg soros ülését, melyen a bizottság tagjai a Szervezeti és Működési Szabályzat 1. pontja alapján maguk közül Kércsi Tibort választották meg az Edelényi Helyi Értéktár Bizottság új elnökének. Az ülésen az új elnök megválasztása mellett a bizottság áttekintette a helyi értéktárban szereplő értékeket és a jövőbeni működésük céljául tűzte ki további új értékek felkutatását.

Az Edelényi Települési Értéktárban szereplő értékek mellé az újjá szervezett értéktár bizottság kilenc további érték felvételét javasolta, melyek megnevezését és rövid indoklását itt is közreadjuk. Az értékeket a 114/2013. (IV.16.) Kormány rendelet 1. számú melléklete alapján kerültek felterjesztésre az ETÉB működési szabályzatának 4. pontja alapján.

A települési értéktárba történő felvételre javasolt újabb értékek megnevezése és rövid indoklása:

1. **Járóbeteg szakrendelő homlokzatán található „Sas és Kígyó” vörösréz dombormű – Nyíró Gyula szobrászművész alkotása.**
2. **Az edelényi szénbányászat szellemi és tárgyi hagyatékai, Bányászati Múzeum a Császtán**
3. **A Borsodi Tájház Közleményei című kiadványsorozat.**
4. **Reviczky Gyula: Edelény a holtig hű szerető c. műve**
5. **Slezsák Imre könyvtárosi életműve**
6. **Laki-Lukács László népművészeti és néprajzi-szakirodalmi, valamint kulturális tevékenysége**
7. **Hadobás Pál honismereti munkássága, könyv- és folyóirat-szerkesztési és kiadói tevékenysége**
8. **Kelemen Erzsébet, József Attila-díjas magyar író, költő, drámaíró, irodalomtörténész, minősített kutatótanár, munkássága és képversei**
9. **Dr. Gyárfás Ágnes, a Miskolci Bölcsész Egyesület alapítójának tudományos munkássága és a kutatásairól publikált kiadványok.**

Az Edelényi Települési Értéktár Bizottság az új értékek szakmai véleményezését követően 2024.02.26.-án tartotta soron következő összejevetelét. Az ülésen egyöntetű szavazással döntöttünk arról, hogy a kiadott szakvélemények alapján az új értékek 2024.03.01. napjától bekerülnek az Edelényi Települési Értéktárba. Javaslat született arról is, hogy ezen új értékekről tájékoztatni kell a város lakóit és az érdeklődőket a megszokott formában.

2025. évi tevékenység bemutatása

Az Edelényi Települési Értéktár Bizottság 2025.02.27.-én tartotta soron következő összejövetelét. Javaslat született arról is, hogy az Edelényi Települési Értéktárba korábban felvett értékekről és az új értékekről folyamatosan tájékoztatni kell a város lakóit és az érdeklődőket a megszokott csatornákon keresztül (honlap, facebook, helyi média). Az első félév feladataként került meghatározásra a Helyi Értéktárba felvett értékeknel a hiányzó bemutatások pótlása. Az értékek nagy részénél szerepelt a bemutatás, de több értéknél semmilyen szöveges bemutatás nem volt. A Helyi Értéktár bizottság is üdvözölte azt kezdeményezést, amely célul tűzte ki a Borsodi Földvár „revitalizációját”. A Borsodi Földvár a város és a térség egyik legrégebbi és legmeghatározóbb történelmi értéke, ezért nagyon öröndetes a történelmi helyszín új életre keltése, nimbuszának felelevenítése. Ennek jegyében a Földvár területén került megrendezésre idén augusztus 20-án a hagyományos városnap és azt megelőző délután dr. Wolf Mária régész, muzeológus Földvárrel kapcsolatos fotókkal is illusztrált nagyszerű előadása. A neves, e témában legjártasabb előadó meghívását bizottságunk kezdeményezte és elősegítette.

Az ETÉB idei következő ülésére 2025.10.16-án került sor a Városi Könyvtárban. Az ülés napirendje volt az előző ülés óta eltelt időszak tevékenységének áttekintése és a Települési Értéktár Bizottság tevékenységéről szóló beszámoló előkészítése.

Az előző beszámoló óta eltelt időszakban pótlásra kerültek a helyi értékek felsorolásánál hiányzó bemutatások és ezáltal már valamennyi értéknél szerepel hosszabb, rövidebb ismertetés is. Ebben az időszakban több alkalommal is igyekeztünk információt, segítséget nyújtani az Edelényben egykor élő személyek története után kutató családtagoknak. Az ülésen javaslatok hangzottak el a jövőben végzendő legfontosabb feladatokat illetően.

Továbbra is fontos célkitűzés a helyi értékek megismertetése és népszerűsítése. A helyi figyelemfelhívás mellett megyei és országos hatókörben is népszerűsíteni kell az értékes, gazdag gyűjteménnyel rendelkező Borsodi Tájháza, amely több, az értéktárban is szereplő értéknek is helyet ad. A távolból (határon túlról is) elérhető internetes felületek és a facebook is fontos, nélkülözhetetlen eszköz az értékek közvetítésében.

Slezsák Zsolt könyvtáros, informatikus közreműködésével két részletben sikerült az intézmény honlapján mindenki számára elérhetővé tenni Hadobás Sándor helytörténésznek az Edelényről szóló különleges cikk gyűjteményét.

Az elérhetőség webcíme: <http://kultedeleny.hu/cikkek/>

(A címekről megnyitható a cikk tartalma vagy az újságoldal.)

Az ülésen Antal Pál bizottsági tag ismételten megköszönte az eddigi megtiszteltetést, hogy tagja lehetett a bizottságnak és jelezte, hogy kéri a bizottsági tagságból való felmentését.

Megköszöntük Antal Pál eddigi tevékenységét. Indoklását elfogadtuk és döntöttünk arról, hogy személyét minél előbb pótolni kell, a működési szabályzat idevonatkozó rendelkezése szerint.

Bizottságunk új tagként egyhangúlag javasolja Dobi Krisztina történelem-magyar szakos középiskolai tanár megválasztását. A tanárnő diákokkal rendszeresen részt vesz helyi és megyei értékekkel foglalkozó vetélkedőkön. Személye által a fiatalabb korosztály is bevonható lenne

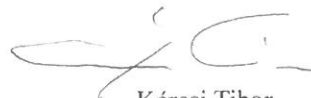
az értékek megismertetésébe, népszerűsítésébe. Megválasztása által új lendületet tudna adni a Helyi Értéktár Bizottság tevékenységének. Ezen indokok és a bizottság egyhangú javaslata alapján beszámolónkhoz kapcsolódóan felterjesztjük személyét az önkormányzat részére jóváhagyás céljából.

Ezen az ülésen is megfogalmazásra került, hogy a rendelkezésre álló kommunikációs eszközökön keresztül folyamatosan tájékoztatni kell az itt élőket és az Edelényhez kötődő, de távolabb élőket a helyi értékekről, melyekről rövid leírást is közzé kell tenni. Az épített örökséget, tárgyi értékeket digitális fotóalbum segítségével is népszerűsíteni kell. Ezeket a feladatokat 2026 első félévére tűztük ki.

Úgy gondolom, hogy a város nagyon sok különleges értékkel bír és más hasonló kisvároshoz képest nagyon gazdag a 67 tagból álló értéktára, melynek megőrzése, megismertetése kiemelt feladat a város vezetése és a kultúrában tevékenykedők számára.

Bízom benne, hogy az itt leírt információkkal és a mellékelten közreadott értéktár táblázattal sikerült megfelelő ismerettel és információval ellátni a város Képviselő testületének régi és új tagjait, városunk vezetőit.

Edelény, 2025.10.27.

Kércsi Tibor
elnök

A JELENLEGI EDELÉNYI ÉRTÉKTÁR TÁBLÁZATBA RENDEZVE

Ssz.	A települési értéktár helységének megnevezése	A települési értéktárban szereplő nemzeti érték megnevezése	A nemzeti érték szakterületi kategóriája (amennyiben van adat róla)
1	Edelény	Császa szőlőhegy	épített környezet
2	Edelény	A kastély kályhái	ipari és műszaki megoldások
3	Edelény	A kastély kovácsoltvas kapuja	ipari és műszaki megoldások
4	Edelény	A népi gazdálkodás eszközei a Borsodi Tájházaiban	ipari és műszaki megoldások
5	Edelény	Cipésműhely a Borsodi Tájházaiban	ipari és műszaki megoldások
6	Edelény	Cukorgyár fennmaradt épülete	ipari és műszaki megoldások
7	Edelény	Hodossy gyűjtemény, Csengők, kolompok, juhászkaipók a Borsodi Tájházaiban	ipari és műszaki megoldások
8	Edelény	Kádárműhely a Borsodi Tájházaiban	ipari és műszaki megoldások
9	Edelény	Kerékgártó műhely a Borsodi Tájházaiban	ipari és műszaki megoldások
10	Edelény	Kovácsműhely a Borsodi Tájházaiban	ipari és műszaki megoldások
11	Edelény	MK 97-es önjáró biztosítóegység	ipari és műszaki megoldások
12	Edelény	Régi rádióink c. kiállítás a Borsodi Tájházaiban	ipari és műszaki megoldások
13	Edelény	"Felszabadulás" emlékmű	kulturális örökség
14	Edelény	20. sz. eleji paraszti tisztaszoba a Borsodi Tájházaiban	kulturális örökség
15	Edelény	A kastély rokokó freskói	kulturális örökség
16	Edelény	Az 1956-os forradalom és szabadságharc emlékműve	kulturális örökség
17	Edelény	Barokk sírkápolna a kastély parkban	kulturális örökség
18	Edelény	Borsodi Földvár	kulturális örökség
19	Edelény	Családsegítő épület homlokzata	kulturális örökség
20	Edelény	Császa szőlőhegy új harangtornya, golgota, kálvária	kulturális örökség
21	Edelény	Császa szőlőhegy uradalmi pince	kulturális örökség
22	Edelény	Csűr a Borsodi Tájháza udvarán	kulturális örökség
23	Edelény	Derékegyházi domb, újkőkori bükki kultúra erődített telephelye	kulturális örökség
24	Edelény	Edelény- Borsodi Református Templom	kulturális örökség

25	Edelény	Egy kisnemes család tiszta szobája a Borsodi Tájházban	kulturális örökség
26	Edelény	Emlékmű az 1848-49-es forradalom és szabadságharc, gróf Batthyány Lajos az első felelős magyar kormány mártír miniszterelnöke és az aradi tizenhárom vitéz táborszereplőjének emlékére	kulturális örökség
27	Edelény	Gótikus Református Templom	kulturális örökség
28	Edelény	Görögkatolikus Templom	kulturális örökség
29	Edelény	Homlokát törő bányász szobor	kulturális örökség
30	Edelény	Hősi emlékmű	kulturális örökség
31	Edelény	Izsó Miklós szobrász mellszobra	kulturális örökség
32	Edelény	Kachelmann textilgyűjtemény a Borsodi Tájházban	kulturális örökség
33	Edelény	Kerámia relief a Művelődési Központ előcsarnokában	kulturális örökség
34	Edelény	Könyvtörténeti emlékek a 20. századból a Borsodi Tájházban	kulturális örökség
35	Edelény	L'Huillier - Coburg kastély	kulturális örökség
36	Edelény	Lónyai Ferenc síremléke	kulturális örökség
37	Edelény	Lónyai László síremléke	kulturális örökség
38	Edelény	Ludmilla dűlő, középső bronzkori erődített hely	kulturális örökség
39	Edelény	Méhészkeszű eszközök a Borsodi Tájházban	kulturális örökség
40	Edelény	Miklós Gyula szőlész-borász síremléke és életműve	kulturális örökség
41	Edelény	Miklós Ödön életműve	kulturális örökség
42	Edelény	Miklós-Gömöry kastély	kulturális örökség
43	Edelény	Népi lakóház 1. (Borsodi Tájház)	kulturális örökség
44	Edelény	Népi lakóház 2. (Borsodi Tájház)	kulturális örökség
45	Edelény	Népi lakóház 3. (Borsodi Tájház)	kulturális örökség
46	Edelény	Népi lakóház, Berzy Tibor háza	kulturális örökség
47	Edelény	Népi lakóház, M. Takács Lajos háza	kulturális örökség
48	Edelény	Olvasó lány szobor	kulturális örökség
49	Edelény	Pánsípon játszó nő szobor	kulturális örökség
50	Edelény	Ragályi György síremléke	kulturális örökség
51	Edelény	Római Katolikus Templom, Erzsébet királyné fogadalmi templom	kulturális örökség

52	Edelény	Szabó Lőrinc költő domborműve	kulturális örökség
53	Edelény	Szent István király mellszobra	kulturális örökség
54	Edelény	Turay István egykori lakóháza	kulturális örökség
55	Edelény	Turay-féle egykori lakóház	kulturális örökség
56	Edelény	Zsidó temető	kulturális örökség
57	Edelény	A kastély parkja és a Holt- Bódva	természeti környezet
58	Edelény	Edelényi Magyar Nőszirmos Természetvédelmi Terület	természeti környezet
59	Edelény	Nyíró Gyula - Járóbeteg szakrendelő homlokzatán található "Sas és kígyó" vörösréz dombormű	kulturális örökség
60	Edelény	Az edelényi szénbányászat szellemi és tárgyi hagyatéka	ipari és műszaki megoldások
61	Edelény	A Borsodi Tájház Közleményei című kiadványsorozat	kulturális örökség
62	Edelény	Reviczky Gyula: Edelény a holtig hű szerető c. műve	kulturális örökség
63	Edelény	Slezsák Imre könyvtárosi életműve	kulturális örökség
64	Edelény	Laki-Lukács László népművészeti és néprajzi-szakirodalmi, valamint kulturális tevékenysége	kulturális örökség
65	Edelény	Hadobás Pál honismereti munkássága, könyv- és folyóirat szerkesztési és kiadói tevékenysége	kulturális örökség
66	Edelény	Kelemen Erzsébet József Attila díjas magyar író, költő, drámaíró, irodalomtörténész, minősített kutatótanár munkássága és képzései	kulturális örökség
67	Edelény	Dr. Gyárfás Ágnes, a Miskolci Bölcsész Egyesület alapítójának tudományos munkássága és kutatásairól publikált kiadványok	kulturális örökség

